

Prawo o ruchu drogowym

Wysokości grzywnien

Wzór oświadczenia sprawcy kolizji

Taryfikator punktów karnych

Program szkolenia kierowców

Wolters Kluwer

Prawo o ruchu drogowym

Wysokości grzywien
Wzór oświadczenia sprawcy kolizji
Taryfikator punktów karnych
Program szkolenia kierowców

7. wydanie

Zamów książkę w księgarni internetowej

proinfo.pl
księgarnia internetowa

Stan prawny na 1 października 2020 r.

Wydawca
Małgorzata Stańczak

Redaktor prowadzący
Tomasz Pietrzak

Zdjęcie na okładce
iStock/Alessandro Lai

Tytuły umieszczone nad jednostkami redakcyjnymi i wyróżnione tekstem pogrubionym pochodzą od wydawnictwa i nie są częścią aktu normatywnego.

© Copyright by Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2020

ISBN 978-83-8223-103-8

7. wydanie

Dział Praw Autorskich
01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33
tel. 22 535 82 19
e-mail: ksiazki@wolterskluwer.pl

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

USTAWA

z dnia 20 czerwca 1997 r.

PRAWO O RUCHU DROGOWYM¹

(tekst jedn. Dz.U. z 2020 r. poz. 110;
zm.: Dz.U. z 2020 r. poz. 284, poz. 568, poz. 695, poz. 1087, poz. 1517)

¹ Niniejsza ustawa wdraża postanowienia następujących dyrektyw Wspólnoty Europejskiej:

- 1) dyrektywy Rady z 16 grudnia 1991 r. odnoszącej się do obowiązkowego stosowania pasów bezpieczeństwa i urządzeń przytrzymujących dla dzieci w pojazdach (91/671/EWG) (Dz.Urz. WE L 373, s. 26, ze zm.; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 7, t. 1, s. 353, ze zm.);
- 2) dyrektywy Rady 92/6/EWG z 10 lutego 1992 r. w sprawie montowania i zastosowania urządzeń ograniczenia prędkości w niektórych kategoriach pojazdów silnikowych we Wspólnocie (Dz.Urz. WE L 57, s. 27, ze zm.; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 7, t. 1, s. 359, ze zm.);
- 3) dyrektywy Rady 96/53/WE z 25 lipca 1996 r. ustanawiającej dla niektórych pojazdów drogowych poruszających się na terytorium Wspólnoty maksymalne dopuszczalne wymiary w ruchu krajowym i międzynarodowym oraz maksymalne dopuszczalne obciążenia w ruchu międzynarodowym (Dz.Urz. WE L 235, s. 59, ze zm.; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 7, t. 2, s. 478, ze zm.);
- 4) dyrektywy 97/27/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 22 lipca 1997 r. odnoszącej się do mas i wymiarów niektórych kategorii pojazdów silnikowych i ich przyczep oraz zmieniającej dyrektywę 70/156/EWG (Dz.Urz. WE L 233, s. 1, ze zm.; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 19, s. 200, ze zm.);

- 5) dyrektywy Rady 1999/37/WE z 29 kwietnia 1999 r. w sprawie dokumentów rejestracyjnych pojazdów (Dz.Urz. WE L 138, s. 57, ze zm.; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 7, t. 4, s. 351, ze zm.);
- 6) (*uchylony*)
- 7) dyrektywy 2002/24/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 18 marca 2002 r. w sprawie homologacji typu dwu- lub trzykołowych pojazdów mechanicznych i uchylającej dyrektywę Rady 92/61/EWG (Dz.Urz. WE L 124, s. 1, ze zm.; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 29, s. 399, ze zm.);
- 8) dyrektywy 2003/20/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 8 kwietnia 2003 r. zmieniającej dyrektywę Rady 91/671/EWG w sprawie zbliżenia ustawodawstw Państw Członkowskich odnoszących się do obowiązkowego stosowania pasów bezpieczeństwa w pojazdach poniżej 3,5 tony (Dz.Urz. UE L 115, s. 63; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 7, t. 7, s. 277);
- 9) dyrektywy 2003/37/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 26 maja 2003 r. w sprawie homologacji typu ciągników rolniczych lub leśnych, ich przyczep i wymiennych holowanych maszyn, łącznie z ich układami, częściami i oddzielnymi zespołami technicznymi oraz uchylającej dyrektywę 74/150/EWG (Dz.Urz. UE L 171, s. 1, ze zm.; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 31, s. 311, ze zm.);
- 10) dyrektywy 2007/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 5 września 2007 r. ustanawiającej ramy dla homologacji pojazdów silnikowych i ich przyczep oraz układów, części i oddzielnych zespołów technicznych przeznaczonych do tych pojazdów („dyrektywa ramowa”) (Dz.Urz. UE L 263, s. 1, ze zm.);
- 11) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/40/WE z 6 maja 2009 r. w sprawie badań zdatności do ruchu drogowego pojazdów silnikowych i ich przyczep (Dz.Urz. UE L 141, s. 12, ze zm.);
- 12) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/82/UE z 25 października 2011 r. w sprawie ułatwień w zakresie transgranicznej wymiany informacji dotyczących przestępstw lub wykroczeń związanych z bezpieczeństwem ruchu drogowego (Dz.Urz. UE L 288, s. 1);
- 13) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/47/UE z 3 kwietnia 2014 r. w sprawie drogowej kontroli technicznej dotyczącej zdatności do ruchu drogowego pojazdów użytkowych poruszających się w Unii oraz uchylającej dyrektywę 2000/30WE (Dz.Urz. UE L 127, s. 134 oraz Dz.Urz. UE L 197 z 4.07.2014 r., s. 87).

Dział I

Przepisy ogólne

Zakres przedmiotowy ustawy

Art. 1. 1. Ustawa określa:

- 1) zasady ruchu na drogach publicznych, w strefach zamieszkania oraz w strefach ruchu;
- 2) zasady i warunki dopuszczenia pojazdów do tego ruchu, a także działalność właściwych organów i podmiotów w tym zakresie;
- 3) wymagania w stosunku do innych uczestników ruchu niż kierujący pojazdami;
- 4) zasady i warunki kontroli ruchu drogowego.

2. Przepisy ustawy stosuje się również do ruchu odbywającego się poza miejscami wymienionymi w ust. 1 pkt 1, w zakresie:

- 1) koniecznym dla uniknięcia zagrożenia bezpieczeństwa osób;
- 2) wynikającym ze znaków i sygnałów drogowych.

3. Zadania samorządu województwa, o których mowa w art. 75aa–75ac, art. 140g ust. 2, art. 140i i art. 140k, stanowią zadania z zakresu administracji rządowej.

Definicje legalne

Art. 2. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) droga – wydzielony pas terenu składający się z jezdni, pobocza, chodnika, drogi dla pieszych lub drogi dla rowerów, łącznie z torowiskiem pojazdów szynowych znajdującym się w obrębie tego pasa, przeznaczony do ruchu lub postoju pojazdów, ruchu pieszych, jazdy wierzchem lub pędzenia zwierząt;

- 1a)² droga publiczna – drogę w rozumieniu art. 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 2068, z późn. zm.);
- 1b)³ droga wewnętrzna – drogę w rozumieniu art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych;
- 2) droga twarda – drogę z jezdnią o nawierzchni bitumicznej, betonowej, kostkowej, klinkierowej lub brukowcowej oraz z płyt betonowych lub kamienno-betonowych, jeżeli długość nawierzchni przekracza 20 m; inne drogi są drogami gruntowymi;
- 3) autostrada – drogę dwujezdniową, oznaczoną odpowiednimi znakami drogowymi, na której nie dopuszcza się ruchu poprzecznego, przeznaczoną tylko do ruchu pojazdów samochodowych, z wyłączeniem czterokołowca, które na równej, poziomej jezdni mogą rozwinąć prędkość co najmniej 40 km/h, w tym również w razie ciągnięcia przyczep;
- 4) droga ekspresowa – drogę dwu- lub jednojezdniową, oznaczoną odpowiednimi znakami drogowymi, na której skrzyżowania występują wyjątkowo, przeznaczoną tylko do ruchu pojazdów samochodowych, z wyłączeniem czterokołowca;
- 5) droga dla rowerów – drogę lub jej część przeznaczoną do ruchu rowerów, oznaczoną odpowiednimi znakami drogowymi; droga dla rowerów jest oddzielona od innych dróg lub jezdni tej samej drogi konstrukcyjnie lub za pomocą urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego;
- 5a) pas ruchu dla rowerów – część jezdni przeznaczoną do ruchu rowerów w jednym kierunku, oznaczoną odpowiednimi znakami drogowymi;
- 5b) śluza dla rowerów – część jezdni na wlocie skrzyżowania na całej szerokości jezdni lub wybranego pasa ruchu przeznaczona do zatrzymania rowerów w celu zmiany kierunku jazdy lub ustąpienia pierwszeństwa, oznaczona odpowiednimi znakami drogowymi;
- 6) jezdnia – część drogi przeznaczoną do ruchu pojazdów; określenie to nie dotyczy torowisk wydzielonych z jezdni;

² Art. 2 pkt 1a zmieniony przez art. 1 pkt 1 lit. a ustawy z 24 lipca 2015 r. (Dz.U. poz. 1273 ze zm.) zmieniającej nin. ustawę z dniem 4 czerwca 2018 r.

³ Art. 2 pkt 1b zmieniony przez art. 1 pkt 1 lit. a ustawy z 24 lipca 2015 r. (Dz.U. poz. 1273 ze zm.) zmieniającej nin. ustawę z dniem 4 czerwca 2018 r.

- 7) pas ruchu – każdy z podłużnych pasów jezdni wystarczający do ruchu jednego rzędu pojazdów wielośladowych, oznaczony lub nieoznaczony znakami drogowymi;
- 8) pobocze – część drogi przyległą do jezdni, która może być przeznaczona do ruchu pieszych lub niektórych pojazdów, postoju pojazdów, jazdy wierzchem lub pędzenia zwierząt;
- 9) chodnik – część drogi przeznaczoną do ruchu pieszych;
- 10) skrzyżowanie – przecięcie się w jednym poziomie dróg mających jezdnię, ich połączenie lub rozwidlenie, łącznie z powierzchniami utworzonymi przez takie przecięcia, połączenia lub rozwidlenia; określenie to nie dotyczy przecięcia, połączenia lub rozwidlenia drogi twardej z drogą gruntową, z drogą stanowiącą dojazd do obiektu znajdującego się przy drodze lub z drogą wewnętrzną;
- 10a)⁴ szkoda istotna – szkodę w zakresie elementów układu nośnego, hamulcowego lub kierowniczego pojazdu mającą wpływ na bezpieczeństwo ruchu drogowego, kwalifikującą pojazd do dodatkowego badania technicznego i stwierdzoną przez Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny lub przez zakład ubezpieczeń w związku z otrzymanym zgłoszeniem szkody z tytułu zawartej umowy ubezpieczenia, o którym mowa w dziale II w grupach 3 i 10 załącznika do ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. z 2019 r. poz. 381, 730 i 2217);
- 11) przejście dla pieszych – powierzchnię jezdni, drogi dla rowerów lub torowiska przeznaczoną do przechodzenia przez pieszych, oznaczoną odpowiednimi znakami drogowymi;
- 12) przejazd dla rowerzystów – powierzchnię jezdni lub torowiska przeznaczoną do przejeżdżania przez rowerzystów, oznaczoną odpowiednimi znakami drogowymi;
- 13) przystanek – miejsce zatrzymywania się pojazdów transportu publicznego, oznaczone odpowiednimi znakami drogowymi;
- 14) tunel – budowlę na drodze, oznaczoną odpowiednimi znakami drogowymi;
- 15) obszar zabudowany – obszar oznaczony odpowiednimi znakami drogowymi;

⁴ Art. 2 pkt 10a dodany przez art. 1 pkt 1 ustawy z 15 września 2017 r. (Dz.U. poz. 1926) zmieniającej nin. ustawę z dniem 13 listopada 2017 r.

- 16) strefa zamieszkania – obszar obejmujący drogi publiczne lub inne drogi, na którym obowiązują szczególne zasady ruchu drogowego, a wjazdy i wyjazdy oznaczone są odpowiednimi znakami drogowymi;
- 16a) strefa ruchu – obszar obejmujący co najmniej jedną drogę wewnętrzną, na który wjazdy i wyjazdy oznaczone są odpowiednimi znakami drogowymi;
- 17) uczestnik ruchu – pieszego, kierującego, a także inne osoby przebywające w pojeździe lub na pojeździe znajdującym się na drodze;
- 18) pieszy – osobę znajdującą się poza pojazdem na drodze i niewykonującą na niej robót lub czynności przewidzianych odrębnymi przepisami; za pieszego uważa się również osobę prowadzącą, ciągnącą lub pchającą rower, motorower, motocykl, wózek dziecięcy, podręczny lub inwalidzki, osobę poruszającą się w wózku inwalidzkim, a także osobę w wieku do 10 lat kierującą rowerem pod opieką osoby dorosłej;
- 19) kolumna pieszych – zorganizowaną grupę pieszych prowadzoną przez kierownika lub dowódcę;
- 20) kierujący – osobę, która kieruje pojazdem lub zespołem pojazdów, a także osobę, która prowadzi kolumnę pieszych, jedzie wierzchem albo pędzi zwierzęta pojedynczo lub w stadzie;
- 21) kierowca – osobę uprawnioną do kierowania pojazdem silnikowym lub motorowerem;
- 21a)⁵ profil kandydata na kierowcę – profil kandydata na kierowcę w rozumieniu art. 2 pkt 3 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami (Dz. U. z 2019 r. poz. 341, 622, 1287 i 2020);
- 22) szczególna ostrożność – ostrożność polegającą na zwiększeniu uwagi i dostosowaniu zachowania uczestnika ruchu do warunków i sytuacji zmieniających się na drodze, w stopniu umożliwiającym odpowiednio szybko reagowanie;
- 23) ustąpienie pierwszeństwa – powstrzymanie się od ruchu, jeżeli ruch mógłby zmusić innego kierującego do zmiany kierunku lub pasa ruchu albo istotnej zmiany prędkości, a pieszego – do zatrzymania się, zwolnienia lub przyspieszenia kroku;
- 24) ruch kierowany – ruch otwierany i zamykany za pomocą sygnalizacji świetlnej albo przez uprawnioną osobę;

⁵ Art. 2 pkt 21a dodany przez art. 1 pkt 1 lit. b ustawy z 24 lipca 2015 r. (Dz.U. poz. 1273 ze zm.) zmieniającej nin. ustawę z dniem 4 czerwca 2018 r.

- 25) niedostateczna widoczność – widoczność występującą od zmiernych do świtu, a także w warunkach zmniejszonej przejrzystości powietrza od świtu do zmiernych;
- 26) wymijanie – przejeżdżanie (przechodzenie) obok pojazdu lub uczestnika ruchu poruszającego się w przeciwnym kierunku;
- 27) omijanie – przejeżdżanie (przechodzenie) obok nieporuszającego się pojazdu, uczestnika ruchu lub przeszkody;
- 28) wyprzedzanie – przejeżdżanie (przechodzenie) obok pojazdu lub uczestnika ruchu poruszającego się w tym samym kierunku;
- 29) zatrzymanie pojazdu – unieruchomienie pojazdu niewynikające z warunków lub przepisów ruchu drogowego, trwające nie dłużej niż 1 minutę, oraz każde unieruchomienie pojazdu wynikające z tych warunków lub przepisów;
- 30) postój pojazdu – unieruchomienie pojazdu niewynikające z warunków lub przepisów ruchu drogowego, trwające dłużej niż 1 minutę;
- 31) pojazd – środek transportu przeznaczony do poruszania się po drodze oraz maszynę lub urządzenie do tego przystosowane;
- 32) pojazd silnikowy – pojazd wyposażony w silnik, z wyjątkiem motoroweru i pojazdu szynowego;
- 33) pojazd samochodowy – pojazd silnikowy, którego konstrukcja umożliwia jazdę z prędkością przekraczającą 25 km/h; określenie to nie obejmuje ciągnika rolniczego;
- 34) pojazd wolnobieżny – pojazd silnikowy, którego konstrukcja ogranicza prędkość jazdy do 25 km/h, z wyłączeniem ciągnika rolniczego;
- 35) pojazd członowy – zespół pojazdów składający się z pojazdu silnikowego złączonego z naczepą;
- 35a) pojazd nienormatywny – pojazd lub zespół pojazdów, którego naciski osi wraz z ładunkiem lub bez ładunku są większe od dopuszczalnych, przewidzianych dla danej drogi w przepisach o drogach publicznych, lub którego wymiary lub rzeczywista masa całkowita wraz z ładunkiem lub bez niego są większe od dopuszczalnych, przewidzianych w przepisach niniejszej ustawy;
- 35b) ładunek niepodzielny – ładunek, który bez niewspółmiernie wysokich kosztów lub ryzyka powstania szkody nie może być podzielony na dwa lub więcej mniejszych ładunków;

**WZORY ZNAKÓW
I SYGNAŁÓW DROGOWYCH**

ZNAKI DROGOWE PIONOWE

Znaki ostrzegawcze

A-1

A-2

A-3

A-4

A-5

A-6a

A-6b

A-6c

A-6d

A-6e

A-7

A-8

A-9

A-10

A-11

A-11a

A-12a

A-12b

A-12c

A-13

A-14

A-15

A-16

A-17

A-18a

A-18b

A-19

A-20

A-21

A-22

A-23

A-24

A-25

A-26

A-27

A-28

A-29

A-30

A-31

A-32

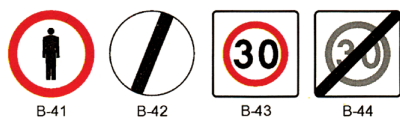
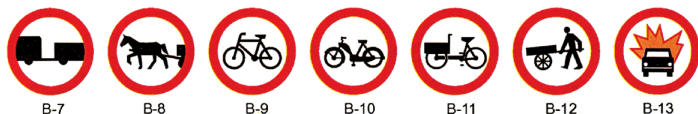

A-33

A-34

Znaki zakazu

Znaki nakazu

C-1

C-2

C-3

C-4

C-5

C-6

C-7

C-8

C-9

C-10

C-11

C-12

C-13

C-13a

C-14

C-15

C-16

C-16a

C-17

C-18

C-19

Prawo o ruchu drogowym

Zbiór przepisów prawa drogowego zawiera m.in.: ustawę – Prawo o ruchu drogowym, rozporządzenie w sprawie znaków i sygnałów drogowych, rozporządzenie w sprawie wysokości grzywien nakładanych w drodze mandatów karnych za wybrane rodzaje wykroczeń, taryfikator punktów karnych, program szkolenia kierowców naruszających przepisy ruchu drogowego, wyciągi z Kodeksu karnego i Kodeksu wykroczeń.

W obecnym wydaniu uwzględniono najnowsze zmiany wynikające m.in. z:

- ustawy z 14 sierpnia 2020 r. o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw;
- ustawy z 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2;
- ustawy z 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw.

Przepisy ustaw i rozporządzeń zostały opatrzone tytułami objaśniającymi ich sens – zaakcentowano je kolorowym tłem.

Stan prawny na 1 października 2020 r.

CENA 27,90 Zł (W TYM 5% VAT)

9 788382 231038 W07P01

ISBN 978-83-8223-103-8

9 788382 231038

ZAMÓWIENIA:

INFOLINIA 801 04 45 45

ZAMOWIENIA@WOLTERSKLUWER.PL

WWW.PROFINFO.PL

Wolters Kluwer